

Në bazë të nenit 55 paragrafi 1 të Ligjit për organizimin dhe punën e organeve të administratës shtetërore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 dhe 51/11 dhe "Zyrtare Gazeta e Republikës së Maqedonisë Veriore" 96/19 dhe 110/19), si dhe në bazë të nenit 22 dhe nenit 25 të Ligjit për arsimin e mesëm ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 44/1995, 24/1996, 34/1996, 35/1997, 82/1999, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 33/2010, 116/2010, 156/2010, 18/2011, 42/2011, 51/2011, 6 / 2012, 100/2012, 24/2013, 41/2014, 116/2014, 135/2014, 10/2015, 98/2015, 145/2015, 30/2016, 127/2016, 67/2017 dhe 64/18) Ministri i arsimit dhe shkencës miratoi program të shkurtuar për lëndën HISTORI për vitin I-rë mesëm katërvjeçar profesional arsimit për vitin shkollor 2020/21

1. HYRJE

Programi i shkurtuar për lëndën mësimore HISTORI është i bazuar në qëllimet e vendosura nga programi mësimorë i lëndës i cili realizohet në mënyrë të rregullt në përputhje me planin e miratuar mësimor.

Programi i shkurtuar përcakton tema të caktuara dhe njësi mësimore që duhet të realizohen në 159 ditë mësimore, me ë'rast e respektohet fondi favor i orëve i përcaktuar me programin e rregullt, respektivisht realizimin e lëndës me 2 orë në jave ose 64 orë në vit me programin e shkurtuar.

Mësimdhënësi në planifikimin dhe realizimin e njësive mësimore nga programi i shkurtuar bazohet në qëllimet, nocionet, metodat dhe aktivitetet e parashtruara të programit të rregullt mësimor.

Qëllimet e mësimdhënies së historisë në arsimin e mesëm profesional trevjeçar janë që nxenësit të marrin njohuri thelbësore, të sistemuara, të përhershme dhe të konfirmuara shkencërisht nga e kaluara dhe e tashmja, të kontribuojnë në mendimin kritik dhe zgjimin e vetëdijes historike, duke ndërtuar një sistem të vlerave të sjelljes ndaj popullit dhe vendit të tyre, dhe ndaj popujve dhe vendeve tjera drejt drejt asaj që është një arritje civilizuese në botë, si dhe për të thelluar interesin për studimin e mëtejshëm të ngjarjeve dhe proceseve historike.

1. Pasqyrë e temave dhe njësive mësimore

Tema Parahistoria $2 + 1 = 3$

Tema realizohet me 2 orë mësimore + 1 ore ushtrime dhe përsëritje. Ora mësimore është planifikuar të zgjasë 30 minuta

Përbajtja

1. Njeriu në periudhën më të hershme të epokës së gurit dhe metalit
2. Nevojat shpirtërore dhe kulturore të njerëzve të bashkësisë së parë

Tema Koha e Vjetër $8 + 5 = 13$

Tema realizohet me 8 orë mësimore + 5 ore ushtrime dhe përsëritje. Ora mësimore është planifikuar të zgjasë 30 minuta

Përmbajtja

1. Qytetërimet më të vjetra të Lindjes antike
2. Egjypti i Vjetër
3. Arritjet kulturore dhe shkencore të popujve të Lindjes së lashtë
4. Helada e Vjetër
5. Roma e Vjetër
6. Krishterimi - një religion i ri
7. Kultura helene dhe romake
8. Ballkani në Kohën e vjetër

Tema Mesjeta 10 + 6 = 16

Tema realizohet me 10 orë mësimore + 6 ore ushtrime dhe përsëritje. Ora mësimore është planifikuar të zgjasë 30 minuta

Përmbajtja

1. Fillimet e Evropës – Shteti I frank
2. Arabët dhe ngritja e Islamit
3. Perandoria Romake Lindore (Bizant)
4. Europa Lindore
5. Kryqëzatat
6. Humanizmi dhe renesansa
7. Zbulime të mëdha gjeografike
8. Roli i kishës në Evropën Perëndimore
9. Shteti Osman
10. Ballkani në mesjetë

Tema Koha e re $7 + 4 = 11$

Tema realizohet me 7 orë mësimore + 4 ore ushtrime dhe përsëritje. Ora mësimore është planifikuar të zgjasë 30 minuta

Përmbajtja

1. Zhvillimi i përshpejtuar ekonomik në Evropë
2. Revolucioni i Madh Francez Borgjez
3. Shtete të reja kombëtare në Evropë
4. SHBA - fuqi e re botërore
5. Bota në gjysmën e dytë të shekullit XIX dhe fillimin e shekullit XX
6. Arritjet shkencore dhe kulturore
7. Ballkani nga fundi i XVIII deri në Luftën e Parë Botërore

Tema Koha e re $13 + 8 = 21$

Tema realizohet me 13 orë mësimore + 8 ore ushtrime dhe përsëritje. Ora mësimore është planifikuar të zgjasë 30 minuta

Përmbajtja

1. Lufta e Parë Botërore
2. Bota midis dy luftërave botërore
3. Bashkim Sovjetik - faktori në marrëdhëni ndërkombëtare
4. Fashizmi dhe nacional-socializmi
5. Ballkani midis dy luftërave botërore
6. Lufta e Dytë Botërore
7. Konferencat ndërkombëtare
8. Ballkani në Luftën e Dytë Botërore
9. Koha e krizave, ndryshimi dhe kundërthëni

10. Trendet e reja në botë për paqe dhe bashkëpunim
11. Kriza e socializmit dhe rënia e komunizmit
12. Shkenca dhe kultura pas Luftës së Dytë Botërore
13. Ballkani pas Luftës së Dytë Botërore

1. Rekomandimet didaktike

Mësimdhënësi mundet t'i zbatojë të gjitha metodat dhe teknikat mësimore të verifikuara në përputhje me qëllimet e definuara. Rekomandohet forcimi i sistemit të metodave problemore dhe krijuese, analitike-interpretative dhe integruese korelative. Mësimdhënësi duhet të inicojë aktivitete të pavarura të nxënësve, t'i udhëheqë drejt mësimit të menduar receptive dhe të menduarit aktiv dhe ta korigojë mësimin mekanik-receptive dhe mekanik aktiv.

Gjatë realizimit të programit të shkurtuar në lëndën mësimore në lëndën HISTORI të detyrueshëm për vitin II-të, mbështetja themelore është programi i rregullt mësimorë (qëllimet konkrete, nocionet, aktivitetet dhe metodat e propozuara). Për realizimin e këtij programi nevojitet planifikimi i integruar respektivisht ndërlidhja e qëllimeve dhe përbajtjeve si dhe planifikimi i mësimit me ndërlidhjen e mësimnxënies me përvojat e nxënësve. Për realizimin e lëndës mësimore, duhet të zbatohen forma dhe metoda interactive (teknika e mësimit dhe aktivitet). Nga metodat interaktive do zbatohet puna me grupe, diskutime, stuhi mendimesh, analiza e teksteve dhe dokumenteve, studim rasti, por edhe metoda tradicionale: ligjérata të shkurtëra dhe biseda të fokusuar. Rekomandimet për përdorimin e fondit të shkurtuar të orëve janë të dhëna si orientim së bashku me qëllimet dhe temat konkrete/ përbajtjet shpërdarja e të cilave nuk është e kufizuar por mësimdhënësit i jepet hapsirë që shpërndarjen ta bëjë në përputhje me e ndryshme të cilat paraqiten gjatë realizimit.

Nxënësi duhet vazhdimesh të nxitet dhe motivohet që mësimin ta ndjekë në kontinuitet dhe në mënyrë aktive në përvetësimin e përbajtjeve të reja , në zhvillimin e mendimit kritik gjatë të mësuarit, në zhvillimin e mundësive dhe aftësive të cilat janë të rëndësise qenësore për ardhmërinë e jetës së tij.

Me rastin e shpërdarjes rrespektivisht rradhitjes së orëve lejohet kreativiteti dhe elokuanca e mësimdhënësit në realizimin e qëllimeve mësimore.

Kontrollimi i diturive të nxënësve realizohet në të gjitha fazat e procesit mësimor respektivisht, gjatë realizimit të përbajtjes së re mësimore, gjatë përsëritjes, kontrollimit, sistematizimit, ushtrimeve dhe hulutimit. Kontrollimi realizohet me teknika të ndryshme për punë; me tekste historike, material ilustrues, analizë të pavarur të teksteve historike dhe ilustrimeve, interpretimi i dokumenteve historikëdhe vlerësimi i interpretimeve të ndryshme. Gjatë ndjekjes dhe notimit zbatohen mënyra të ndryshme (kontrollimi me gojë dhe me shkrim, teste të diturisë, përpilimi i punëve seminarike, referate, aktivitete të nxënësve në orë mësimore etj.)

Mësimdhënësi do të përdorë mjete mësimore të cilat janë të përcaktuara me programin e rregullt mësimor.

4. Normativi për kuadrin mësimorë

Programin e shkurtuar mësimorë e realizon mësimdhënësi në pajtim me normativin për kuadrin mësimorë të përcaktuar në programin e rregullt mësimor.

Programin e shkurtuar mësimorë për lëndën mësimore HISTORI për vitin III- rë në arsimin e mesëm profesional katërvjeçarë për vitin shkollorë 2020/2021 e mirat

Ministri

Mila Carovska